

Stikstof

Huidige stand van zaken en toekomstige ontwikkelingen

Heino Witbreuk

Vab
16 juli 2020

Inhoud

Deel 4: Toekomstige ontwikkelingen

- SAS:
 - vervallen verslechteringsvergunning
 - Invoering drempelwaarde
- Kamerbrieven:
 - Coaching
 - Openstelling mogelijkheden en voorwaarden extern salderen
 - leaseconstructies
- Wet stikstofreductie en natuurverbetering
- Eindadvies Commissie Remkes

SAS: Vervallen verslechteringsvergunning; uitspraak over gevolgen dit najaar

3

Hekkel
man

Wijziging 2.7 Wnb

Voor de SAS: een project dat **enig** verslechterend effect kan hebben op stikstofgevoelige habitattypen (en/of leefgebieden) is natuurvergunningplichtig

= Verslechteringsvergunning

Was (tot 1 januari 2020) vastgelegd in artikel 2.7 lid 2 Wet natuurbescherming.

Sinds 1-1-2020: vergunningplicht voor projecten die 'significante gevolgen kunnen hebben'

4

Hekkel
man

Consequenties wijziging artikel 2.7 lid 2 Wnb

Ook 7.2 lid 3 Wnb gewijzigd:

GS verlenen een vergunning uitsluitend als is voldaan aan artikel 2.8 Wnb. En daarmee uitsluitend als er een passende beoordeling is opgesteld.

Zie Kamerstukken II 2019/2020, 35 347, nr. 34, p.48-49:

Onderscheid tussen 'handelingen met significant negatieve effecten' als project en handelingen waarbij op basis van voortoets dit is uitgesloten: "geen project, en is er geen vergunningplicht".

Wat zijn de consequenties van de wijziging van artikel 2.7 lid 2 Wnb voor de praktijk?

5

Consequenties wijziging artikel 2.7 lid 2 Wnb

- Voortoets met vergelijking naar referentiesituatie, wel of geen vergunningplicht
 - Zie ABRS 16 maart 2018, ECLI:NL:RVS:2018:901 : ook vergelijken met eerdere natuurtoestemming (intern salderen) gaat in voortoets (i.c. niet meer aanwezige maar vergunde kassen).
- Intern salderen en nieuwe stal (uitkomst op 0,00 mol/ha/jr): wel of geen vergunningplicht?
 - Vaste jurisprudentie: voortoets.
- Verhouding tot provinciale beleidsregels?
 - Handreiking intern en extern salderen (dec 2019), p. 12 :

*"Voor intern salderen geldt een **vergunningplicht**. Er is voor deze voorwaarde **gekozen** omdat van de beoogde activiteit op zichzelf negatieve effecten niet op voorhand kunnen worden uitgesloten. Daardoor is aanvullende toetsing voordat de activiteit plaatsvindt noodzakelijk, en die is alleen geborgd als er vooraf een vergunningplicht geldt."*

6

Invoering drempelwaarde

7

Hekkel
man

Invoering drempelwaarde

Invoering drempelwaarde voor geringe stikstofdeposities

Activiteiten die op Natura 2000-gebieden met stikstofgevoelige habitats een stikstofdepositie veroorzaken die de drempelwaarde **niet overschrijdt**, worden **vrijgesteld** van de natuurvergunningplicht (onderdeel gebiedsbescherming, stikstof)

Doel: verminderen administratieve lasten en terugbrengen natuurvergunningplichtige gevallen

Roep vanuit de praktijk om invoering drempelwaarde

8

Hekkel
man

Invoering drempelwaarde

Uitgangspunt: drempelwaarde bij ministeriële regeling

Kan snel gewijzigd worden (zowel qua **hoogte** als **categorieën van gevallen** die gebruik kunnen maken van de vrijstelling alsook de **condities** waaronder)

Grondslag: art. 2.9 lid 2 onder a Wnb (nieuw)

Kabinet maakt serieus werk van drempelwaarde (maar onderbouwing is lastig)

9

Invoering drempelwaarde

RvS kritisch over invoering van (algemene) drempelwaarde: niet realistisch binnen bestaande kaders Hrl

- vergeet niet dat in veel N2000-gebieden sprake is van een overbelaste situatie
- met een passende beoordeling en (evt.) ADC-toets moet inzichtelijk worden gemaakt:
 - **welke deposities** veroorzaken de desbetreffende projecten?
 - **welke gevolgen** heeft dat voor de stikstofgevoelige habitattypen?
 - **welke mitigerende / compenserende maatregelen** kunnen die aantasting geheel wegnemen?

Raad van State geeft winstwaarschuwing af:

*"Het gevolg is, dat de invoering van drempelwaarden met toepassing van artikel 6, derde of vierde lid, van de Habitatrichtlijn, in veel gevallen **moelijk zal zijn, zeker op de korte termijn**. Van de voorgestelde regeling mogen volgens de Afdeling op dit punt dan ook **geen wonderen** worden verwacht."*

Bron: Advies RvS over SAS

10

Brieven voortgang stikstofproblematiek

- Geld gereserveerd voor gerichte opkoop veehouderijen
 - Vrijwillige basis
 - Gebiedsproces met provincies als regisseur
 - Relevant om weer te gaan extern salderen
- Vrijkomende depositie wordt onder andere ingezet voor het legaliseren van de meldingen
- 'Meldingsplichtige projecten' waarvoor op 29 mei 2019 de volgende situatie gold worden gelegaliseerd:
 - Het project was volledig gerealiseerd, installaties, gebouwen en infrastructuur e.d. waren opgericht, of;
 - Het project was weliswaar nog niet volledig gerealiseerd, maar de initiatiefnemer had aantoonbaar stappen gezet met het oog op volledige realisatie, of;
 - Het project was weliswaar nog niet aangevangen, maar daarvoor waren wel aantoonbaar onomkeerbare, significante investeringsverplichtingen aangegaan.

11

Brieven voortgang stikstofproblematiek

- Geld voor innovatie en brongerichte verduurzaming stallen
- *Alle* aanvragen die tijdig zijn ingediend en voldoen aan de eisen van de Subsidieregeling sanering varkenshouderijen worden ingewilligd
 - Gericht op geur, maar kan ook daling van stikstofdepositie met zich brengen
 - 502 varkenshouders aangemeld
- Vrijwillige saneringsregeling voor andere sectoren wordt voorbereid en zo nodig en mogelijk t.z.t. ingezet
- Fonds voor omschakeling naar kringlooplandbouw
- Faciliteren extensivering veehouderijbedrijven rondom natuurgebied
- **Coaches**

12

Brieven voortgang stikstofproblematiek

- Netwerk proefbedrijven melkveehouderij
 - Onderzoek en kennisdeling
 - Methaan
 - Ammoniak
- Randvoorwaarden om extern salderen weer toe te staan:
 - Moet plaatsvinden en passen binnen gebiedsgerichte aanpak
 - Provincies waarschijnlijk regisseur (betekenis?)
 - Ongecontroleerde opkoop veehouderijen voorkomen
 - Afspraken zijn randvoorwaardelijk voor openstelling externe saldering
 - Provincies zitten niet op 1 lijn qua voortgang en wens openstelling

13

Brieven voortgang stikstofproblematiek

GS Gelderland: nieuwsbrief 25 juni 2020:

"Extern salderen

GS hebben tegelijkertijd ook een besluit genomen over extern salderen (stikstofruimte verkopen aan andere bedrijven) met agrarische bedrijven met dierrechten. GS willen dat voorlopig niet toe laten. Gelderland ziet dat steeds meer initiatiefnemers, ook buiten de provincie, deze stikstofruimte op de Veluwe willen kopen. Daarover maken GS zich zorgen, want dat kan leiden tot ongewenste leegstand, verloedering van het landschap, onvoldoende ontwikkelruimte voor de Gelderse agrarische sector en een oneerlijke verdeling van stikstofruimte. Dit moet eerst opgelost worden."

14

Brieven voortgang stikstofproblematiek

- Verleasen
 - (Duurzame) projecten met een tijdelijke stikstofdepositie (denk aan aanlegfase)
 - = extern salderen; vergelijkbare eisen:
 - Gerealiseerde capaciteit
 - Gedurende de (ver)leasetermijn => 70% (daarna weer 100%)
- Beweiden en bemesten niet vergunningplichtig
 - Conform tussentijds advies 'bemesten en beweiden in 2020', Adviescollege Stikstofproblematiek
 - Bemesten? Ook Adviescollege: "in beginsel"
- Compensatie nadelige effecten op de natuur van projecten voor Rijksinfra- en waterveiligheidsprojecten via eerdere reservering:
 - Maatregelen voor natuurherstel en verbetering
 - Maar ook natuurbank;
 - via ADC-toets kan daar beroep op worden gedaan.

15

Brieven voortgang stikstofproblematiek

- **Conclusie:**
 - Op korte / middellange termijn geen PAS 2.0
 - Geen juridisch houdbare nieuwe wetgeving snel voorhanden die ontwikkelruimte creëert voor vergunningverlening
- **Oplossing voor de korte / middellange termijn:**
 - Per project bezien of en hoe gebruik kan worden gemaakt van mogelijkheden (prePAS en SAS)
 - Voorlopig nog even zonder extern salderen met dierenverblijven

16 17-7-2020

Wet stikstofreductie en natuurverbetering

- Ontwerp – Wet stikstofreductie en natuurverbetering (wijziging Wnb, Bnb, Ow, Bkl en Ob)
- Lag van 27/05 – 10/06 ter consultatie
- Bevat o.m. grondslag voor streefwaarde: in 2030 is 50% van de stikstofgevoelige ha niet meer overbelast
- Inspanningsverplichting
- Doel: op termijn bereiken gunstige staat van instandhouding

Hekkel
man

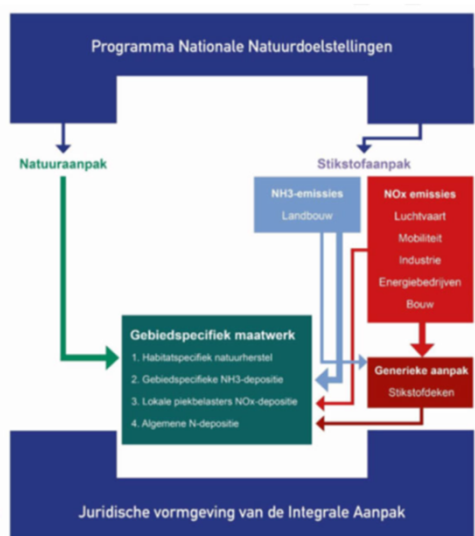
Wet stikstofreductie en natuurverbetering

- Bevat tevens grondslag voor Programma stikstofreductie en natuurverbetering
- Bevattende bron- en natuurmaatregelen
- ≠ programmatische aanpak waarmee ontwikkelingsruimte wordt uitgegeven!
- Monitoring en bijsturing is uiteraard essentieel onderdeel

Hekkel
man

Eindadvies Commissie Remkes

"Niet alles kan overal"

Hekkel
man

Eindadvies Commissie Remkes

- Volgens Remkes is doelstelling kabinet onvoldoende ambitieus
- In 2030 moet stikstofemissie met 50% zijn verminderd t.o.v. 2019
- Dat is ca. 2x zo veel als waar het kabinet vanuit gaat
- Doel = in 2040 is (vrijwel) geen enkele ha meer overbelast en in 2050 is sprake van een gunstige staat van instandhouding

Moet worden bereikt via:

- Programma Nationale Natuurdoelstellingen
- Gebiedsspecifiek maatwerk provincies -> programma('s)
- Hierbij gaat het om een resultaatsverplichting!
- Minister laat streefwaarde waarschijnlijk los

Hekkel
man

Contact

Heino Witbreuk
024 - 382 83 05 (tevens mobiel)
h.witbreuk@hekkelman.nl

